

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI A.Ş.**

**1 OCAK 2002– 31 ARALIK 2002
DÖNEMİNE AİT BAĞIMSIZ
DENETİM RAPORU**

Türkiye Cumhuriyet
Merkez Bankası A.Ş.'ne
Ankara

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

1 Ocak 2002 – 31 Aralık 2002 Hesap Dönemine Ait Bağımsız Denetim Raporu

- 1. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2002 tarihi itibariyle düzenlenmiş bilançosunu ve 1 Ocak 2002 – 31 Aralık 2002 dönemine ait kar ve zarar tablosunu denetlemiş bulunuyoruz. Bu mali tablolar Banka yönetiminin sorumluluğundadır. Bizim sorumluluğumuz yaptığımız denetim çalışmalarına dayanarak görüş bildirmektir.**
2. Denetim çalışmalarımız, Uluslararası Denetim Standartları'na uygun olarak yapılmıştır. Bu standartlar, denetimin mali tablolarda önemli bir yanlışlığın olup olmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanmasını ve yapılmasını gerektirmektedir. Denetim çalışmaları, mali tablolardaki tutarlara ve açıklamalara baz olan kanıtların örnekleme yöntemiyle incelenmesini içerir. Denetim çalışmaları, aynı zamanda, uygulanan muhasebe ilkelerinin ve yönetim tarafından yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve genel olarak, mali tabloların sunumunun değerlendirilmesini de içerir. Denetimimizin, beyan ettiğimiz görüşümüze makul bir temel oluşturduğu kanısındayız.
3. Görüşümüze göre, ekli mali tablolar Banka'nın 31 Aralık 2002 tarihi itibariyle mali durumunu ve aynı tarihte sona eren yıla ait faaliyet sonucunu, tarihi maliyet esasına göre, Türkiye'de uygulanan mevzuata ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na uygun olarak arz etmektedir.

4. Görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususu belirtmek isteriz:

Banka, son üç yıllık kümülatif enflasyon oranının % 227 olarak gerçekleştiği yüksek enflasyonlu bir ekonomide faaliyet göstermektedir. Türkiye’de geçerli mevzuat ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu gereği Banka, kayıtlarını tarihi maliyet esasına göre tutmaktadır. Bu itibarla, aktifteki ve pasifteki parasal olmayan kalemlerin enflasyona göre endekslenmesi için ekli mali tablolarında herhangi bir düzeltme yapılmamıştır. Enflasyon muhasebesi düzeltmeleri Uluslararası Muhasebe Standartları’na göre hazırlanan ayrı bir raporda uygulanmıştır.

Ankara, 03 Mart 2003

DRT DENETİM REVİZYON TASDİK
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member firm of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU**

Derya ÖZALP
Sorumlu Ortak, Başdenetçi

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BA
31 ARALIK 2002 - 31 ARALIK 2001 KARŞILAŞTI

AKTİFLER

- I- ALTIN MEVCUDU**
A. Uluslararası Standartta Olan
B. Uluslararası Standartta Olmayan
- II- DÖVİZ BORÇLULARI**
A. Efektif Deposu

- B. Muhabir Hesaplar
- C. Rezerv Dilimi Pozisyonu

III- MADENİ PARA

IV- DAHİLDEKİ MUHABİRLER

V- MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

- A. Devlet İç Borçlanma Senetleri
 - a) Kuponlu
 - b) Kuponsuz
- B. Diğer

VI- İÇ KREDİLER

- A. Bankacılık Sektörü
 - a) Reeskont Kredileri
 - b) 1211 S.K. 40/1-c Kapsamında Kullanılan
 - c) Diğer
- B. TMSF'na Kullanılan Krediler

VII- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ

- A. Röpor Borçluları
 - a) Nakit
 - i. Döviz
 - ii. Menkul Değer
 - b) Menkul
- B. Diğer

VIII- DIŞ KREDİLER

IX- İŞTİRAKLER

X- GAYRİMENKULLER VE DEMİRBAŞLAR (Net)

XI- TAKİPTEKİ ALACAKLAR (NET)

XII- SDR TAHSİSATI NEDENİYLE HAZİNE YÜKÜMLÜLÜĞÜ

XIII- DEĞERLEME HESABI

XIV- FAİZ VE GELİR REESKONTLARI

XV- MUVAKKAT BORÇLULAR

XVI- DİĞER AKTİFLER

TOPLAM AKTİFLER

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BA...
31 ARALIK 2002 - 31 ARALIK 2001 KARŞILAŞTI...

PASİFLER

I- TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR

II- HAZİNENİN ALACAKLARI

- A. Altın
- B. Rezerv Dilimi
- C. Diğer

III- DÖVİZ ALACAKLILARI

IV- MEVDUAT

- A. Kamu Sektörü
 - a) Hazine Genel ve Katma Bütçeli İdareler
 - b) Kamu İktisadi Kuruluşları
 - c) İktisadi Devlet Teşekkülleri
 - d) Diğer
- B. Bankacılık Sektörü
 - a) Yurtiçindeki Bankalar
 - b) Yurtdışındaki Bankalar
 - c) Zorunlu Karşılıkları
 - d) Diğer
- C. Muhtelif
 - a) Kredi Mektuplu Döviz Mevduatı
 - b) Diğer
- D. Uluslararası Kuruluşlar
- E. Fonlar
 - a) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
 - b) Diğer

- V- AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ**
A. Röpor Alacaklıları
a) Nakit
i. Döviz
ii. Menkul Değer
b) Menkul
B. Diğer
- VI- DIŞ KREDİLER**
- VII- İTHALAT AKREDİTİF BEDELLERİ, TEMİNAT VE DEPOZİTOLAR**
- VIII- ÖDENECEK SENET VE HAVALELER**
- IX- SDR TAHSİSATI**
- X- SERMAYE**
- XI- İHTİYAT AKÇESİ**
A. Adi ve Fevkalade
B. Hususi
C. Değer Artış Fonu
D. Maliyet Artış Fonu
- XII- KARŞILIKLAR**
- XIII- DEĞERLEME HESABI**
- XIV- FAİZ VE GİDER REESKONTLARI**
- XV- MUVAKKAT ALACAKLILAR**
- XVI- DİĞER PASİFLER**
- XVII- KAR**
- TOPLAM PASİFLER**
-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
KARŞILAŞTIRMALI KAR VE ZARAR CETV

I - FAİZ GELİRLERİ

- A. Hariçteki Muhabir Hesaplarından Alınan Faizler
- B. Açık Piyasa İşlemlerinden Alınan Faizler
- C. Kredilerden Alınan Faizler
- D. Değerleme Sonucu Oluşan Lehte Farklar
- E. Diğer Faiz Gelirleri

II - FAİZ DIŞI GELİRLER

- A. Açık Piyasa İşlem Karları
- B. Kambiyo Karları
- C. Komisyon ve Hizmet Gelirleri
- D. Değerleme Sonucu Oluşan Lehte Farklar
- E. İştirak Gelirleri

III - GELİRLER TOPLAMI

IV - FAİZ GİDERLERİ

- A. Kredi Mektuplu Döviz Mevduat Faizleri
- B. Hariçteki Muhabir Hesaplarına Ödenen Faizler
- C. Diğer Mevduata Ödenen Faizler
- D. Bankalararası Para Piyasasına Ödenen Faizler
- E. Diğer Faiz Giderleri
- F. Değerleme Sonucu Oluşan Aleyhte Farklar

V - FAİZ DIŞI GİDERLER

- A. Açık Piyasa İşlemleri Faiz Dışı Giderler
- B. Kambiyo Zararları
- C. Hariçteki Muhabir Hesap. Ödenen Faiz Dışı Giderler
- D. Komisyon Giderleri
- E. Fon Giderleri
- F. Amortisman Giderleri
- G. Karşılık Gideri
- H. Çeşitli Zararlar

I. Değerleme Sonucu Oluşan Aleyhte Farklar

VI - GENEL GİDERLER

- A. Personel Giderleri
- B. Provizyonlar
- C. Diğer Giderler
- D. Banknot Tabı Giderleri

VII- GİDERLER TOPLAMI

IX - KÂR / ZARAR [III- VII]

X - VERGİ KARŞILIĞI

IX - NET KÂR / ZARAR [IX - X]

-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR:

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar

- (1) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2002 tarihli mali tabloları rapor tarihi itibarıyla Banka Meclisi tarafından onaylanmamıştır.
- (2) **a-Bankaca uygulanan temel muhasebe politikalarının tümünün detaylı olarak açıklanması**

Mali tabloların hazırlanmasındaki esaslar ile ekli mali tabloların bir parçası olan diğer muhasebe politikaları aşağıdaki gibidir:

i. Mali Tabloların Hazırlanmasındaki Esaslar

Banka muhasebe kayıtlarını ve mali tablolarını Türk Ticaret Mevzuatı ve Vergi Mevzuatı ile 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na (T.C.M.B. Kanunu) uygun olarak düzenlemektedir. T.C.M.B. Kanunu'nun 57. ve 58. maddeleri gereğince Banka'nın hesap dönemi takvim yılıdır. Banka her takvim yılı sonu itibarıyla düzenleyeceği bilanço ve kar ve zarar hesabı ile yıllık faaliyet raporunu Genel Kurul'un içtimaından evvel Başbakanlığa tevdi eder ve bilançoğu Resmi Gazete'de yayımlar.

ii. Uygulanan Muhasebe Prensipleri

İlişikteki mali tabloların hazırlanmasında yukarıda açıklanan politikalar dışındaki uygulanan başlıca muhasebe prensipleri aşağıda belirtilmiştir:

a. Muhasebe Esasları

Mali tablolar Türkiye'deki mer'î mevzuata uygun olarak maddi sabit kıymetlerin yeniden değerlemesi dışında, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır.

b. Gelir ve Giderlerin Muhasebeleştirilmesi

Tüm gelir ve gider kalemleri tahakkuk esasına göre kayıtlara intikal ettirilmektedir.

T.C.M.B. Kanunu'nun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen 61. maddesi uyarınca Türk Lirası değerinin değişmesi nedeniyle Banka'nın aktif ve pasifindeki altın ve dövizler ile dövize endeksli kalemlerin yeniden değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir veya giderler geçici bir hesap olan "Değerleme Hesabı" içerisinde takip edilmektedir. Gerçekleşen farklar ise oluştuğu tarih itibarıyla gelir tablosu içerisinde yeralmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı) :

Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı);

(2) a-Bankaca uygulanan temel muhasebe politikalarının tümünün detaylı olarak açıklanması (devamı)

c. Karşılıklar

T.C.M.B. Kanunu'nun 59. maddesi gereğince Banka'nın gayri safi karından, gelecek yıllarda doğabilecek riskleri karşılamak üzere, Banka Meclisi'nce uygun görülen tutarlarda ayrılacak karşılıklar ile, yıl içinde ayrılan dahili sigorta fonlarını, kıdem tazminatı karşılığını ve vergi karşılığını içermektedir.

d. Yabancı Para İşlemleri

Yabancı Para İşlemleri, işlem tarihindeki cari kurlardan muhasebeleştirilmektedir.

Altın mevcudu 31 Aralık 2002 tarihinde Londra piyasasında Saat 11:00'de kote edilen altın fiyatı ve bir ons altın = 31.1035 gram esas alınarak değerlendirilmeye tabii tutulmuştur.

Yabancı para cinsinden kayıtlara geçirilmiş olan aktif ve pasif hesaplar dönem sonu alış kuru esas alınarak değerlendirilmeye tabii tutulmaktadır. Değerlendirme işleminden doğan kur farkları "b" paragrafında belirtildiği şekilde takip edilmektedir.

e. Kıdem Tazminatı

Türk yasaları ve sendika sözleşmelerine göre emekli ikramiyeleri ve kıdem tazminatları emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Ödenecek tutar personelin konumuna ve hizmet yılına göre T.C. Emekli Sandığı ve Sosyal Sigortalar Kurumu kurallarına göre belirlenmektedir. Banka, 31 Aralık 2001 itibarıyla, toplam kıdem tazminatı yükümlülüğünü beş yılda ayırarak kayıtlarına almaktadır. 31 Aralık 2002 tarihli mali tablolarda yeralan tutar; 2001 yılının toplam yükümlülüğünün beşte ikisine isabet eden tutar, 2002 yılı için hesaplanan kıdem tazminatı tutarı ile 2001 yılı sonunda hesaplanan kıdem tazminatı tutarı arasındaki farkın toplamı kadardır.

f. Vergilendirme

Banka'nın vergiye tabi geliri Türk Vergi mevzuatı gereğince kurumlar vergisi tevkifatına tabidir. Ayrıca Banka sorumlu sıfatıyla Gelir Vergisi Stopajı yapmaktadır.

g. Menkul Kıymetler

Menkul değerler cüzdanında yeralan kıymetler, T.C.M.B. kanununun Açık Piyasa İşlemleri ile ilgili 52. maddesine dayanılarak para arzı ve ekonominin likiditesini düzenlemek amacıyla Banka'nın kendi nam ve hesabına satın aldığı Devlet İç

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Borçlanma Senetleri ile bankalara geri satmak vaadi ile edindiği menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı):

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı);

- (2) a-Bankaca uygulanan temel muhasebe politikalarının tümünün detaylı olarak açıklanması (devamı)

Banka'nın kendi nam ve hesabına aldığı menkul kıymetler rayiç değerleri ile değerlendirilmektedir ve menkul kıymet cüzdanı hesabında değerlendirilmiş tutarı ile gösterilmektedir. Rayiç değer, menkul kıymetin borsada ya da teşkilatlanmış diğer piyasalarda oluşmuş fiyatları üzerinden, bu fiyatların bulunmaması durumunda, Banka'nın Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatlar üzerinden hesaplanmaktadır. Elde etme maliyeti ile değerlendirme sonucu bulunan rayiç değerleri arasındaki olumlu fark bilançoda Menkul Kıymetler Cüzdanı, gelir tablosunda ise Değerleme Sonucu Oluşan Lehte Farklar Faiz Gelirleri hesap kalemleri içinde muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farkın olumsuz olması halinde fark bilançoda Menkul Kıymetler Cüzdanı, gelir tablosunda Değerleme Sonucu Oluşan Aleyhte Farklar Faiz Giderleri hesabında kaydedilmektedir.

Geri satım vaadi ile alınan menkul kıymetler geri satım anlaşmasında yer alan faiz oranı ile tahakkuk esasına göre değerlendirilmektedir.

h. İştirakler

Banka, iştiraklerini yabancı para cinsinden olan maliyet bedellerinin Banka Döviz Alış Kuru ile değerlendirilmesi ile muhasebelemektedir.

b- Cari dönemde muhasebe politikalarında yapılan değişiklikler ve bunun parasal etkileri

Banka 2002 yılı içinde, İç Krediler hesabında takip edilen TMSF'na kullanılan dövize endeksli krediye ait kur farkı tutarını hesaplayarak kayıtlarına yansıtmıştır. Bilanço tarihi itibarıyla 176,594 Milyar TL olarak gerçekleşen olumlu fark Diğer Aktifler hesabı ile Değerleme Hesabı içinde izlenmektedir.

2002 yılı içinde, Uluslararası Kuruluşlar (IMF) nezdinde bulunan 964 milyon SDR tutarındaki kotanın peşin ödenen kısmını oluşturan 112,775,000 SDR tutarındaki rezerv dilimi pozisyonu aktifte Döviz Borçluları hesabının içinde Rezerv Dilimi Pozisyonu hesabına; pasifte ise Hazine'nin Alacakları hesabının içinde Rezerv Dilimi İmkanı hesabına kaydedilmiştir. Aynı şekilde, IMF tarafından tahsis edilmiş ve Hazine tarafından

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

kullanılmış olan 112,307,000 SDR tutarındaki tahsisat, aktifte SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü; pasifte ise SDR Tahsisatı hesaplarında izlenmeye başlanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı):

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı);

(2) b- Cari dönemde muhasebe politikalarında yapılan değişiklikler ve bunun parasal etkileri (devamı)

31 Aralık 2001 tarihi itibarıyla, Uluslararası Kuruluşlara (IMF) ait borçlar Banka'nın muhafaza kurumu ("depository institution") olması nedeniyle belirlediği muhasebe politikası gereği tarihi maliyet ile izlenmekteydi. IMF'in her yıl 30 Nisan'da belirlediği kur ile tarihi maliyet arasındaki fark Banka'nın nazım hesaplarında gösterilmekteydi. Cari dönemde ise IMF tarafından rezerv desteği amacıyla Banka hesaplarına aktarılan kaynaklarla ilgili oluşan lehte ve aleyhte kur farkları ay sonlarındaki cari kurlardan bilançonun pasifinde yer alan Uluslararası Kuruluşlar Mevduatı hesabı ile pasifte veya aktifte Değerleme hesabında karşılıklı olarak muhasebeleşmektedir. 31 Aralık 2002 itibarıyla, Uluslararası Kuruluşlar Mevduatı cari SDR kuru ile değerlendirilmiş ve oluşan 8,140,264 Milyar TL aleyhte kur farkı Değerleme Hesabında muhasebeleştirilmiştir.

(3) Muhasebenin temel varsayımları olarak nitelenen işletmenin sürekliliği, dönemsellik ve tutarlılık kavramlarının Banka için geçerliliği

İlisikteki mali tablolar muhasebenin temel prensiplerinden işletmenin devamlılığı ilkesine göre, Banka'nın faaliyetlerini gelecek dönemlerde kesintiye uğramadan sürdürebileceği varsayımıyla hazırlanmıştır.

(4) Bankada dönem sonuçlarının tespiti ile ilgili olarak uygulanan değerlendirme yöntemlerinde bir değişiklik yapılmışsa bu değişikliğin etkileri:

Dönem içinde yapılan değişiklikler ve etkileri yukarıda 2-b kısmında açıklanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı):

(5) Menkul Değerlerin (İştirakler, Bağlı Ortaklıklar, Bağlı Menkul Kıymetler dahil) değerlemesinde kullanılan yöntemlerin aşağıda belirtilen düzene uygun olarak detaylı açıklaması (*)

A. Menkul Değerler Cüzdanı :

Türk Parası Kıymetler

1- Hisse Senetleri - Yoktur

2- Diğer Menkul Kıymetler

a) Enflasyona ve Döviz Endeksli – Banka namına edinilen kıymetler borsa rayici ile, borsa rayici olmayanlar ise Resmi Gazete fiyatları ile değerlendirilmiştir. Değişken faizli döviz endeksli kıymetler gün esasına göre cari kurdan değerlendirilmiştir.

b) Sabit Getirili – Yoktur.

c) Değişken Faiz Oranlı – Yoktur.

Dövizli Menkul Kıymetler

1- Hisse Senetleri - Yoktur

2- Diğer Menkul Kıymetler

a) Enflasyona ve Diğer Bir Döviz Endeksli - Yoktur

b) Sabit Getirili – Kıymetler işlem gördükleri yurtdışı borsalarda oluşan piyasa fiyatı ile değerlendirilmektedir. (*)

c) Değişken Faiz Oranlı – Faiz oranı

3- Altın (**) – 31 Aralık 2002 tarihinde Londra piyasasında Saat 11:00'de oluşan altın fiyatı ve bir ons altın = 31.1035 gram esas alınarak değerlemeye tabii tutulmuştur.

(*) Dövizli menkul kıymetler, bilançoda Muhabir Hesaplar içerisinde yer almaktadır.

(**) Altın, bilançoda Altın Mevcudu hesabı içinde izlenmektedir.

B. İştirakler:

Türk Parası Kıymetler – Yoktur.

Dövizli Menkul Kıymetler – Dönem sonu banka gişe kuru ile değerlemeye tabii tutulmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı) :

- (5) **Menkul Değerlerin (İştirakler, Bağlı Ortaklıklar, Bağlı Menkul Kıymetler dahil) değerlemesinde kullanılan yöntemlerin aşağıda belirtilen düzene uygun olarak detaylı açıklaması (devamı)**

C. Bağlı Ortaklıklar :

Türk Parası Kıymetler - Yoktur.
Dövizli Natık Kıymetler - Yoktur.

D. Bağlı Menkul Kıymetler :

Türk Parası Menkul Kıymetler

1- Hisse Senetleri

- a) Uzun Vadeli Yatırımlar - Yoktur
- b) Teminata Verilenler ve Rehinli Olanlar - Yoktur
- c) Bağlı İşlemlere Konu Edilenler - Yoktur

2- Diğer Menkul Kıymetler

- a) Uzun Vadeli Yatırımlar - Yoktur
- b) Teminata Verilenler ve Rehinli Olanlar - Yoktur
- c) Bağlı İşlemlere Konu Edilenler - Yoktur

Dövizli Natık Menkul Kıymetler

1- Hisse Senetleri

- a) Uzun Vadeli Yatırımlar - Yoktur
- b) Teminata Verilenler ve Rehinli Olanlar - Yoktur
- c) Bağlı İşlemlere Konu Edilenler - Yoktur

2- Diğer Menkul Kıymetler

- a) Uzun Vadeli Yatırımlar - Yoktur
- b) Teminata Verilenler ve Rehinli Olanlar - Yoktur
- c) Bağlı İşlemlere Konu Edilenler - Yoktur

- (6) **Kullanılan amortisman yöntemi, cari dönem içinde yöntemde yapılan değişiklik ve bunun parasal etkisi**

Sabit kıymetler normal amortisman yöntemi uygulanmak suretiyle amortismanına tabi tutulmaktadır. Cari dönem içerisinde uygulanan amortisman yönteminde değişiklik yapılmamıştır. Uygulanan yıllık amortisman oranları aşağıda verilmektedir.

Binalar (elde etme maliyeti üzerinden)	%2
Taşıt, Döşeme ve Demirbaşlar	%20
Özel Maliyet Bedelleri	%20 veya kira süresince

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı) :

i. Kullanılan amortisman yöntemi, cari dönem içinde yöntemde yapılan değişiklik ve bunun parasal etkisi (devamı)

Sabit kıymetlerin tümü için yasal kayıtlara giriş yılı esas alınarak amortisman ayrılmaktadır. Banka gayrimenkullerini (ilgili amortismanlar dahil) Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan katsayılara göre her yıl yeniden değerlemeye tabi tutmaktadır. Yeniden değerlemeden doğan fark sermayeye eklenebilen Değer Artış Fonu hesabına alacak kaydedilmektedir. Arsa ve araziler amortisman veya yeniden değerlemeye tabi tutulmamaktadır. Menkuller, dönem sonu itibarıyla yeniden değerlemeye tabi tutulmamakta, menkulün satışı halinde yeniden değerlemeye tabi tutularak satışı muhasebeleştirilmektedir. Son yıllarda yayımlanan yeniden değerlendirme katsayıları 2002 yılı için %59.0, 2001 yılı için %53.2 ve 2000 yılı için %56.0'dır.

(7) Bilançonun hazırlanmasında esas alınan değerlendirme kuru ile bilanço tarihinden önceki son beş iş günü itibarıyla Bankaca ilan edilen ABD Doları gişe döviz alış kurlarının dökümü

	<u>31 Aralık 2002</u>
A. Banka "Yabancı Para Evaluasyon Kuru"(1 ABD Doları \$ = ...TL)	1,634,501 TL
B. Bilanço Tarihindeki ve Bundan Önceki Son 5 İş Günü İtibarıyla Bankaca İlan Edilen ABD Doları(\$) Gişe Döviz Alış Kurlarının Dökümü:	
Bilanço Tarihindeki ABD Doları(\$) Gişe Döviz Alış Kuru	1,634,501 TL
<u>Bundan Önceki</u>	
1. Günün Gişe Döviz Alış Kuru	1,651,207 TL
2. Günün Gişe Döviz Alış Kuru	1,633,732 TL
3. Günün Gişe Döviz Alış Kuru	1,649,711 TL
4. Günün Gişe Döviz Alış Kuru	1,669,897 TL
5. Günün Gişe Döviz Alış Kuru	1,642,126 TL

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı) :

(8) Bilançoda yer alan ve aşağıda belirtilen döviz varlık ve yükümlülüklerin TL tutarlarına, bu tutarların ABD Doları karşılıklarına ve yabancı para açık pozisyon tutarına ilişkin bilgiler.

	31 Aralık 2002		31 Aralık 2001	
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyon \$</u>	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyon \$</u>
I-DÖVİZ VARLIKLARI				
1) ALTIN MEVCUDU	2,149,367	1,315	1,527,126	1,061
2) DÖVİZ BORÇLULARI	43,816,006	26,807	27,045,763	18,787
3) MADENİ PARA	-	-	-	-
4) DAHİLDEKİ MUHABİRLER	2,689,095	1,645	3,767,448	2,617
5) MENKUL DEĞERLER CÜZDANI	9,741,491	5,960	13,877,028	9,640
6) İÇ KREDİLER	12,804	8	16,270	11
7) AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ	-	-	-	-
8) DIŞ KREDİLER	251,626	154	263,219	183
9) İŞTİRAKLER	7,819	5	5,713	4
10) GAYRİMENKULLER VE DEMİRBAŞLAR	-	-	-	-
11) TAKİPTEKİ ALACAKLAR	-	-	-	-
12) SDR TAHSİSATI NEDENİYLE HAZİNE YÜKÜMLÜLÜĞÜ	249,887	153	-	-
13) DEĞERLEME HESABI	-	-	-	-
14) FAİZ GELİR VE REESKONTLARI	-	-	-	-
15) MUVAKKAT BORÇLULAR	9,131	6	8,895	6
16) DİĞER AKTİFLER	18,070	11	13,529	9
BİLANÇO DIŞI HESAPLAR(15)				
17) VADELİ DÖVİZ ALIM TAAHHÜTLERİ	-	-	-	-
TOPLAM DÖVİZ VARLIKLARI(I+15)	58,945,296	36,064	46,524,991	32,318
II-DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜKLERİ				
1) TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR	-	-	-	-
2) HAZİNENİN ALACAKLARI	250,953	154	102	-
3) DÖVİZ ALACAKLILARI	106,881	65	101,031	70
4) MEVDUAT				
a) KAMU SEKTÖRÜ	3,893,761	2,382	1,992,755	1,384
b) BANKACILIK SEKTÖRÜ	10,719,475	6,558	10,348,363	7,189
c) MUHTELİF	23,259,403	14,230	15,693,982	10,902
d) ULUSLARARASI KURULUŞLAR	-	-	-	-
e) FONLAR	1,349,921	826	1,009,390	701
5) AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ	-	-	134	-
6) DIŞ KREDİLER	13,089	8	11,301	8
7) İTHALAT AKREDİTİF BEDELLERİ, TEMİNAT VE DEPOZİTOLAR	653,213	400	418,765	291
8) ÖDENECEK SENET VE HAVALELER	9,865	6	32,231	22
9) SDR TAHSİSATI	249,887	153	-	-
10) KARŞILIKLAR	-	-	-	-
11) DEĞERLEME HESABI	-	-	-	-
12) FAİZ VE GİDER REESKONTLARI	-	-	-	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

13) MUVAKKAT ALACAKLILAR	76,372	47	56,523	39
14) DİĞER PASİFLER	31,733	19	263,145	183
BİLANÇO DIŞI HESAPLAR (15)				
15) VADELİ DÖVİZ SATIM TAAHHÜTLERİ	-	-	-	-
TOPLAM DÖVİZ YÜKÜMLÜLÜKLERİ(II+15)	40,614,553	24,848	29,927,722	20,789
YABANCI PARA NET GENEL POZİSYON	18,330,743	11,216	16,597,269	11,529

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı) : (8) **Bilançoda yer alan ve aşağıda belirtilen döviz varlık ve yükümlülüklerin TL tutarlarına, bu tutarların ABD Doları karşılıklarına ve yabancı para açık pozisyon tutarına ilişkin bilgiler (devamı)**

<u>31 Aralık 2002</u>	<u>ABD Doları</u>	<u>Euro (**)</u> <u>Grubu</u>	<u>Euro</u>	<u>Diğer (***)</u>
I-Döviz Varlıkları				
Altın Mevcudu	1,314,998,625			
Döviz Borçluları	14,371,692,013	867,154	11,682,121,313	259,702,041
Dahildeki Muhabirler	1,319,000,000		313,000,000	
Menkul Değerler Cüzdanı				5,959,917,202
Krediler	158,267,043		3,371,239	
Diğer Döviz Varlıkları (*)	194,934		12,451,812	161,136,049
<u>Top. Döviz Varlıkları</u>	<u>17,164,152,615</u>	<u>867,154</u>	<u>12,010,944,364</u>	<u>6,380,755,292</u>
II- Döviz Yükümlülükleri				
Hazinenin Alacakları	9,000		5,660	153,519,903
Döviz Alacaklıları	15,043,634		21,194	50,325,105
Mevduat	8,872,306,398		14,369,118,385	148,854,374
Diğer Döviz Yükümlülükleri(*)	283,391,768	51	176,323,357	165,550,429
<u>Top. Döviz Yükümlülükleri</u>	<u>9,170,750,800</u>	<u>51</u>	<u>14,545,468,596</u>	<u>518,249,811</u>
Fark (I – II)	7,993,401,815	867,103	(2,534,524,232)	5,862,505,481
<u>31 Aralık 2001</u>	<u>ABD Doları</u>	<u>Euro (**)</u> <u>Grubu</u>	<u>Euro</u>	<u>Diğer (***)</u>
I-Döviz Varlıkları				
Altın Mevcudu	1,060,823,106	-	-	-
Döviz Borçluları	7,713,611,012	785,294,566	11,693,744,857	81,295,469
Dahildeki Muhabirler	2,196,000,000	-	478,000,000	-
Menkul Değerler Cüzdanı	-	-	-	9,639,630,156
Krediler	184,094,355	-	11,412,660	-
Diğer Döviz Varlıkları (*)	82,046		14,005,692	7,117,284
<u>Top. Döviz Varlıkları</u>	<u>11,154,610,519</u>	<u>785,294,566</u>	<u>12,197,163,209</u>	<u>9,728,042,909</u>
II- Döviz Yükümlülükleri				
Hazinenin Alacakları	71,150	-	-	-
Döviz Alacaklıları	16,598,618	-	3,647,829	50,369,206
Mevduat	7,985,314,677	37,596,831	13,644,037,766	138,380,805
Diğer Döviz Yükümlülükleri(*)	349,416,820	-	208,784,398	9,860,047
<u>Top. Döviz Yükümlülükleri</u>	<u>8,351,401,265</u>	<u>37,596,831</u>	<u>13,856,469,993</u>	<u>198,610,058</u>
Fark (I – II)	2,803,209,254	747,697,735	(1,659,306,784)	9,529,432,851

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

- (*) Bilanço dışı kalemler dahil, geri kalan tüm diğer döviz varlıkları ve yükümlülükleri
- (**) EURO Grubu paralar kolonunda, EURO'ya dönüşecek ülkelerin paraları (Alman Markı, Fransız Frangı ve diğerleri) bir bütün olarak EURO cinsinden gösterilir. EURO grubu paralar haricinde doğrudan EURO para birimi ile yapılan işlemler ise EURO sütununda gösterilir
- (***) Döviz varlıkları veya döviz yükümlülüklerinin ayrı ayrı %10'undan küçük paya sahip olan döviz cinslerinin ABD Doları karşılıkları toplamı

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı) :

(9) Aktifte yer alan menkul ve gayrimenkullerin defter değerleri, ayrılan amortisman ve toplam sigorta tutarları

Milyar TL	31 Aralık 2002		
	Defter Değeri (*)	Birikmiş Amortisman	Sigorta Tutarı
Menkuller	28,787	18,234	17,991
Gayri Menkuller	156,530	11,451	90,991
1-Bankanın			
Kullanımındaki	156,530	11,451	90,991
2-Diğer	-	-	-
Finansal Kiralama			
Konusu Varlıklar (Kiracı			
Olarak)	-	-	-

Milyar TL	31 Aralık 2001		
	Defter Değeri (*)	Birikmiş Amortisman	Sigorta Tutarı
Menkuller	22,322	12,989	16,928
Gayri Menkuller	97,901	7,122	49,298
1-Bankanın			
Kullanımındaki	97,901	7,122	49,298
2-Diğer	-	-	-
Finansal Kiralama			
Konusu Varlıklar (Kiracı			
Olarak)	-	-	-

(*) Birikmiş amortismanlardan önceki brüt tutar.

Aktifte yer alan gayrimenkuller yeniden değerlemeye tabi tutulmaktadır. Arsa ve araziler amortismanına ve yeniden değerlemeye tabi değildir. Menkuller ise satış halinde yeniden değerlendirilerek muhasebe kaydı yapılmakta, fakat dönem sonları itibarıyla yeniden değerlemeye tabi olmamaktadır.

Yeniden değerlemeden doğan fark sermayeye eklenebilen Değer Artış Fonu hesabına alacak kaydedilmektedir.

(10) Belli bir öneme sahip olan, ancak tutarları tahmin edilemeyen şarta bağlı zararlara ve kazançlara ait bilgiler

31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla şarta bağlı zararlar ve kazanç bulunmamaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar (devamı) ;

- (11) Bilançoyu önemli ölçüde etkileyen ya da bilançonun açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gerekli olan diğer hususlar

Pasifte yeralan Değerleme Hesabı, bilanço tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş değerleme farklarını yansıtmakta olup, T.C.M.B. kanununun 61. maddesi gereği kar-zarar hesapları dışında bilançoda takip edilmektedir. Dönem içerisinde gerçekleşen değerleme farkları ise gelir tablosuna intikal ettirilmektedir.

Cari dönemle tutarlı olarak sunulabilmesi amacıyla önceki yıl mali tablolarında bazı sınıflamalar yapılmıştır.

B. Diğer dipnot ve açıklamalar ;

- (12) Bankanın faaliyetlerine ilişkin olarak bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan, mali bünyeyi ve/veya faaliyetleri önemli ölçüde etkileyen ve bu nedenle açıklamayı gerektiren hususlara ilişkin bilgiler.

Bulunmamaktadır.

- (13) Bankanın yurtdışı şubelerine ilişkin bilgiler.

Bankanın yurtdışı şubesi bulunmamaktadır. Frankfurt, Londra, New York ve Tokyo'da temsilcilik ile Berlin'de irtibat bürosu bulunmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

I- BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

C. Mali tabloları denetleyen Bağımsız Denetim Kuruluşu ve Bağımsız Denetim Görüşü (Mevzuatta belirtilen formata uygun olarak);

31 Aralık 2002 tarihli mali tablolar DRT Denetim Revizyon Tasdik Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. ("Member Firm of Deloitte Touche Tohmatsu") tarafından denetlenmiştir

Bağımsız denetim görüşü mali tablolar ile mali tablolara ilişkin notların başında yer almaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(1) Altın hesabına ilişkin bilgiler

T.C.M.B. Kanunu'nun 53. maddesi gereğince Banka, ülke altın ve döviz rezervlerini para politikası hedefleri ve uygulamaları çerçevesinde yönetir. Bu amaçla Banka, sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri önceliklerini dikkate alarak belirleyeceği usul ve esaslara göre yurtiçi ve yurtdışı piyasalarda vadeli ya da vadesiz altın, döviz, menkul kıymet, türev ürün alım satım, borçlanma ve borç verme işlemlerini de içeren tüm bankacılık faaliyetlerinde bulunabilir. Dönem sonu itibarıyla Banka'nın uluslararası standartta olan 116,103,753 safi gram ve uluslararası standartta olmayan 3,228,296 safi gram altın mevcudu bulunmaktadır. Uluslararası standartta olan altının 82,433,108 gramı başta Federal Reserve Bank of New York olmak üzere yurtdışı bankalarda ve 33,670,645 gramı Banka'nın İdari Merkezi'nde saklanmaktadır. Uluslararası standartta olmayan altın mevcudunun tamamı Banka'nın İdari Merkez'inde saklanmaktadır ve bu mevcudun 345,575 gramı Hazine'ye ait olup, bilançonun pasifinde Hazine Alacakları hesabı ile karşılıklı çalışmaktadır.

Altın mevcudu 31 Aralık 2002 tarihinde Londra piyasasında Saat 11:00'de oluşan birinci seans altın fiyatı ve bir ons altın = 31.1035 gram esas alınarak değerlemeye tabii tutulmuştur.

(2) Döviz borçluları hesabına ilişkin bilgiler

a-Yurtdışı Bankalar

	31 Aralık 2002		31 Aralık 2001	
	<u>Tutar</u>	<u>ABD Doları</u>	<u>Tutar</u>	<u>ABD Doları</u>
	<u>Milyar TL</u>	<u>Karşılığı</u>	<u>Milyar TL</u>	<u>Karşılığı</u>
		<u>(000 000</u>		<u>(000 000</u>
		<u>ABD\$)</u>		<u>ABD\$)</u>
Serbest Depo	2,126,616	1,302	4,152,755	3,311
Tutarı				
Menkul Kıymet				
Portföyü	40,381,07	24,705	21,337,59	14,395
	1		5	
Toplam	42,507,68	26,007	25,490,35	17,706
	7		0	

Yurtdışı bankalar hesabı, Banka'nın dış muhabirleri nezdindeki cari hesapları ile rezerv amaçlı tutulan yatırım hesaplarından oluşmaktadır. Yatırım hesapları, yurtdışı finansal kuruluşlar tarafından çıkarılan yabancı para devlet tahvili ve hazine bonolarını içermekte olup, yurtdışı bankalarda muhafaza edilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Yatırım hesabının bilanço tarihi itibarıyla tutarı 39,684,637 Milyar TL olup, işlem gördükleri uluslararası piyasalarda 31 Aralık 2002 tarihinde oluşan fiyatlarla değerlendirilerek muhasebeleştirilmektedir. Bu kıymetler gerektiği zaman nakde dönüşebilmektedir (31 Aralık 2001: 20,723,667 Milyar TL).

Yabancı bankalar hesabında ayrıca, Türk Savunma Fonu'na ait 95,082 Milyar TL depo ve 601,352 Milyar TL portföy hesabı bulunmaktadır. (31 Aralık 2001: 88,551 Milyar TL ve 524,825 Milyar TL)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(3) Dahildeki Muhabirler

Banka'nın aracılık ettiği Yabancı Para Bankalararası Para Piyasası İşlemleri, pasifte Bankalar Mevduatı hesabı ile karşılıklı olarak Dahildeki Muhabirler hesabında izlenmektedir. Bilanço tarihi itibarıyla 2,689,095 Milyar TL bakiyesi bulunan bu hesap, 313,000,000 EURO ve 1,319,000,000 ABD Doları'ndan oluşmaktadır. Banka, yükümlülüğünü yerine getiremeyen bankalar için riski üstlenmektedir. (31 Aralık 2001: 3,767,448 Milyar TL karşılığı 478,000,000 EURO ve 2,196,000,000 ABD Doları)

Aracılık edilen Yabancı Para Bankalararası Para Piyasası İşlemleri ile ilgili olarak hesaplanan 2,008 Milyar TL faiz reeskontu bilançoda Faiz Reeskontları ile gelir tablosunda Diğer Faiz Gelirleri ile Diğer Mevduata Ödenen Faizler hesaplarında muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2001: 4,266 Milyar TL) .

Banka'nın taraf olarak piyasalara verdiği 1,100 Milyar TL tutarında Türk Lirası Bankalararası Para Piyasası işlemleri, aktif hesaplarda Açık Piyasa İşlemleri Diğer olarak muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu hesapla ilgili olarak hesaplanan 2 Milyar TL faiz gelir reeskontu Faiz ve Gelir Reeskontları hesabında kayıtlara alınmıştır. Önceki dönemde Banka'nın aracılık ettiği 456,800 Milyar TL Türk Lirası Bankalararası Para Piyasası İşlemleri aktif ve pasif hesaplar içerisinde yer alan Açık Piyasa İşlemleri Diğer kalemi altında takip edilmektedir.

Banka'nın taraf olarak piyasalardan aldığı 7,503,900 Milyar TL tutarında Türk Lirası Bankalararası Para Piyasası işlemleri, pasif hesaplarda Açık Piyasa İşlemleri Diğer olarak muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu hesapla ilgili olarak hesaplanan 37,678 Milyar TL faiz gider reeskontu Faiz ve Gider Reeskontları hesabında kayıtlara alınmıştır.

(4) Menkul Değerler Cüzdanı ve Açık Piyasa İşlemleri

a- Menkul değerler cüzdanı hesabına ilişkin bilgiler

Menkul değerler cüzdanı 28,842,559 Milyar TL Banka namına alınmış olan kıymetlerden ve 6,350 Milyar TL geri alım vaadi ile satılan kıymetlerin Resmi Gazete fiyatı ile değerlemesi sonucu hesaplanan gelir reeskontundan oluşmaktadır.

Söz konusu hesap önceki dönemde 33,400,579 Milyar TL Banka namına alınmış olan, 5,424,700 Milyar TL geri satım vaadi ile alınan kıymetlerden ve 9,222 Milyar TL geri alım vaadi ile satılan kıymetlerin Resmi Gazete fiyatı ile değerlemesi sonucu hesaplanan gelir reeskontundan oluşmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(4) Menkul Değerler Cüzdanı ve Açık Piyasa İşlemleri (devamı)

Önceki dönemde Banka namına alınmış olan kıymetler içerisinde yer alan Döviz Endeksli Kıymetlerin 13,876,893 Milyar TL tutarı SDR (Special Drawing Rights – Özel Çekme Hakları)'na endeksli Hazine tarafından düzenlenmiş olan Devlet İç Borçlanma Senetlerinden oluşmaktadır. 25 Nisan 2001 tarih, 4651 sayılı kanun ile Banka'nın Hazine'ye kısa vadeli avans kullandırabilme yetkisi kaldırılmıştır. Aynı kanunun Geçici Madde 2 kapsamında Banka, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 6 ay süre ile, Hazine'nin ihraç ettiği borçlanma araçlarını birincil piyasadan da alabilme yetkisine haiz olmuştur. Bu yetki kapsamında Mayıs 2001 ve Kasım 2001 döneminde Banka birincil piyasadan 7,584,579,154 SDR maliyet değerinde kıymet almıştır. Bu kıymetler Banka'nın Uluslararası Para Fonu'ndan (IMF) kullandığı kredinin bütçe finansmanı ile ilgili olarak Hazine'ye kullandırmasına yönelik olarak düzenlenmiştir. Kıymetlerin kupon ödemeleri IMF'na yapılan dönemsel ödemelerin oranlarına endekslidir. 7,584,579,154 SDR maliyet bedeli ve 59,837,060 SDR dönemsel ödemelerin reeskontu 31 Aralık 2001 itibarıyla SDR döviz kurundan değerlendirilmiş ve 13,876,894 Milyar TL olarak Menkul Değerler Cüzdanı hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Hazine, Şubat 2002 döneminde, 2,959,919,154 SDR ve Mayıs 2002 döneminde 272,135,000 SDR tutarındaki Özel Tertip Devlet Tahvili'ni itfa etmiştir. 31 Aralık 2002 itibarıyla, söz konusu hesabın bakiyesi 4,352,525,000 SDR olarak gerçekleşmiştir. 4,352,525,000 SDR maliyet bedeli ve 25,602,197 SDR dönemsel ödemelerin reeskontu bilanço tarihi itibarıyla SDR döviz kurundan değerlendirilmiş ve 9,741,491 Milyar TL olarak Menkul Değerler Cüzdanı hesabında muhasebeleştirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(4) Menkul Değerler Cüzdanı ve Açık Piyasa İşlemleri (devamı)

31 Aralık 2002 itibariyle menkul değerler cüzdanının yapısı;

	31 Aralık 2002 Elde Etme Maliyeti	31 Aralık 2002 Reeskont u (net)	31 Aralık 2002 Bilanço Değeri	31 Aralık 2002 Borsa Değeri (**)	31 Aralık 2002 Resmi Gazete Değeri
Geri Satım Vaadi ile Alınan					
Hazine Bonoları ve Devlet					
Borçlanma Tahvilleri	-	-	-	-	-
1. Sabit Getirili	-	-	-	-	-
2. Enflasyona Endeksli	-	-	-	-	-
3. Döviz Endeksli	-	-	-	-	-
4. Döviz Natık	-	-	-	-	-
5. Değişken Faizli	-	-	-	-	-
Kesin Alım					
Hazine Bonoları ve Devlet					
Borçlanma Tahvilleri	27,337,837	1,504,722	28,842,559		19,101,068
1. Sabit Getirili	-	-	-	-	-
2. Enflasyona Endeksli	17,653,312	1,447,756	19,101,068	-	19,101,068
3. Döviz Endeksli	9,684,525	56,966	9,741,491	-	-
4. Döviz Natık	-	-	-	-	-
5. Değişken Faizli	-	-	-	-	-
Diğer Menkul Kıymetler	-	6,350	6,350	-	-
Geri alım vaadi ile satılan					
kıymetlerin gelir reeskontu	-	6,350	6,350	-	-
	-	-	-	-	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

TOPLAM	27,337,83	1,511,07	28,848,90
	7	2	9

Menkul değerler cüzdanında takip edilen TL kıymetlerin nominal değerleri 16,674,471 Milyar TL'dir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(4) Menkul Değerler Cüzdanı ve Açık Piyasa İşlemleri (devamı)

b- Açık piyasa işlemleri hesabına ilişkin bilgiler

Bilançonun aktifinde yer alan açık piyasa işlemleri 2,070,500 Milyar TL geri alım vaadi ile satılan kıymetlerin satış maliyeti, 1,100 Milyar TL bankalararası para piyasası işlemlerinden dolayı alacak bakiyelerinden oluşmaktadır.

Pasifte yer alan açık piyasa işlemleri geri alım vaadi ile satılan kıymetlerin dönüş bakiyesi 2,075,937 Milyar TL ile Banka'nın Bankalararası Para Piyasası'ndan borçlandığı 7,503,900 Milyar TL'den oluşmaktadır.

Kıymetlerin geri alımda ödenecek olan 5,437 Milyar TL faiz Diğer Aktifler hesabında takip edilmektedir.

31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla açık piyasa işlemlerinin yapısı:

Aktif	31 Aralık 2002 Milyar TL	Pasif	31 Aralık 2002 Milyar TL
Açık Piyasa İşlemleri	2,071,600	Açık Piyasa İşlemleri	9,579,837
A. Röpor Borçluları	2,070,500	A. Röpor Alacaklıları	2,075,937
a) Nakit	-	a) Nakit	2,075,937
i) Döviz	-	i) Döviz	-
ii) Menkul Değer	-	ii) Menkul Değer	2,075,937
b) Menkul	2,070,500	b) Menkul	-
B. Diğer	1,100	B. Diğer	7,503,900
Diğer Aktifler	5,437	Diğer Pasifler	-

(5) Krediler

a- İç krediler hesabına ilişkin bilgiler

31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla iç krediler hesabının 250,000 Milyar TL, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na, Kasım 2005 vadeli Özel Tertip Devlet Tahvilinin teminatı karşılığı kullanılan dövizde endeksli avans kredisidir. 17,028 Milyar TL tutarında avans kredisi için hesaplanan gelir reeskontu Faiz ve Gelir Reeskontları hesabında muhasebeleşmiştir. (31 Aralık 2001: 750,000 Milyar TL ve 31,610 Milyar TL)

31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla sözkonusu dövizde endeksli kredi için hesaplanan 176,594 Milyar TL tutarındaki kur farkı, aktifte Diğer Aktifler, pasifte Değerleme hesabında muhasebeleşmiştir (31 Aralık 2001: -).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA
MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(5) Krediler (devamı)

b- Banka ortaklarına ve mensuplarına verilen her çeşit avans veya kredinin bakiyesi ve açıklamaları

25 Nisan 2001 tarih, 4651 sayılı kanun ile Banka'nın, ortaklarından Hazine'ye kısa vadeli avans kullanılabilmek üzere yetkisi kaldırılmıştır. Aynı kanunun Geçici Madde 2 kapsamında Banka, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 6 ay süre ile, Hazine'nin ihraç ettiği borçlanma araçlarını birincil piyasadan da alabilme yetkisine haiz olmuştur. Bu yetki kapsamında Mayıs 2001 ve Kasım 2001 döneminde Banka birincil piyasadan 7,584,579,154 SDR maliyet değerinde kıymet almıştır. Bu kıymetler Banka'nın Uluslararası Para Fonu'ndan (IMF) kullandığı kredinin bütçe finansmanı ile ilgili olarak Hazine'ye kullandırmasına yönelik olarak düzenlenmiştir. Kıymetlerin kupon ödemeleri IMF'ye yapılan dönemsel ödemelerin oranlarına endekslidir. Hazine Şubat 2002 döneminde, 2,959,919,154 SDR ve Mayıs 2002 döneminde 272,135,000 SDR tutarındaki Özel Tertip Devlet Tahvili'ni itfa etmiştir. 31 Aralık 2002 itibarıyla, söz konusu hesabın bakiyesi 4,352,525,000 SDR olarak gerçekleşmiştir. 4,352,525,000 SDR maliyet bedeli ve 25,602,197 SDR dönemsel ödemelerin reeskontu bilanço tarihi itibarıyla SDR döviz kurundan değerlendirilmiş ve 9,741,491 Milyar TL olarak Menkul Değerler Cüzdanı hesabında muhasebeleştirilmiştir. Önceki dönemde ise 7,584,579,154 SDR maliyet bedeli ve 59,837,060 SDR dönemsel ödemelerin reeskontu bilanço tarihi itibarıyla SDR döviz kurundan değerlendirilmiş ve 13,876,894 Milyar TL olarak Menkul Değerler Cüzdanı hesabında muhasebeleştirilmiştir.

c- Dış Krediler hesabına ilişkin bilgiler

Dış krediler, diğer ülke merkez bankaları ile yapılan ikili anlaşmalar gereği, ticari işlemlerin takibi için Banka nezdinde açılan hesapların krediye dönüşmesi sonucu oluşan alacaklardır.

d- Takipteki alacaklar hesabına ilişkin bilgiler (net)

Takipteki alacaklar, Irak ile olan ticari ilişkilerden kaynaklanan alacaklar ile körfez krizi nedeniyle Irak'tan tahsil edilemeyen alacaklardan kaynaklanmaktadır. Bakiyenin tamamı için karşılık ayrılarak akifte takipteki alacaklar hesabında izlenmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

d- Takipteki alacaklar hesabına ilişkin bilgiler (net) (devamı)

Takipteki alacaklar ve karşılıklar hesabının dönem hareketleri:

ÖNCEKİ DÖNEM SONU	Milyar TL	ABD DOLARI
	BAKİYESİ	1,777,871
- Dönem İçinde İntikal (+)	32,560	21,750,486
- Diğer Takip.Alacak Hesaplarından Giriş (+)	-	-
- Diğer Takip.Alacak Hesaplarından Çıkış (-)	-	-
- Dönem İçinde Tahsilat (-)	-	-
- Aktiften Silinen (-)	-	-
- Kur Farkı	243,736	-
DÖNEM SONU BAKİYESİ	2,054,167	1,256,754,525
- Aktifte Ayrılan Özel Karşılık (-)	2,054,167	1,256,754,525
Karşılık sonrası bakiye	-	-

(6) İştirakler

İştirakler hesabı elde etme maliyeti ile gösterilmektedir ve Banka döviz alış kurundan değerlendirilmektedir.

Bankanın sahip olduğu iştiraklerin dökümü:

Ünvanı	Pay Oranı (%)	Toplam Sermayesi	Elde Etme Maliyeti	31 Aralık 2002 Bilanço Tutarı Milyar TL
Bank For International Settlements	% 1	1,500,000,000 Altın Frank	(*) 5,000,000 Altın Frank	7,803
S.W.I.F.T.	%0.00 1	10,812,875EU R	9,544 EUR	16

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Toplam iştirak	<u>7,819</u>
----------------	--------------

(*) İştirak toplam 8,000 hisse karşılığı olan, ödenmiş 5,000,000 Altın Frankı, ödenmemiş 15,000,000 Altın Frankı'dır.

2002 yılı içerisinde Bank for International Settlements'dan 3,040,000 CHF tutarında kar payı alınmış ve 31 Aralık 2002 itibariyle 2,667 Milyar TL tahakkuk ettirilmiştir.

Cari dönem içinde edinilen ya da elden çıkarılan iştirak bulunmamaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(7) Gayrimenkuller ve Demirbaşlar

Alacaklardan dolayı edinilen gayrimenkul bulunmamaktadır. Gayrimenkullerin tutarı 156,530 Milyar TL, demirbaşların tutarı 28,787 Milyar TL, birikmiş amortismanların tutarı ise 29,685 Milyar TL'dir.

(8) Muvakkat Borçlular

Bu hesapta Banka'nın kamu ve bankacılık sektörü haricinde kişi ve kuruluşlarla olan işlem ve ilişkilerinden kaynaklanan alacakları izlenmektedir.

31 Aralık 2002 ve 2001 tarihi itibariyle muvakkat borçlular hesabının dökümü aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2002	31 Aralık 2001
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
Stopaj	1,382	146,274
Geçici vergi	165,186	1,026,966
Stopaj fon payı	9,702	84,862
Dış borç ödemeleri kur farkları	993	255,691
Diğer	13,629	13,281
TOPLAM	<u>190,892</u>	<u>1,527,074</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(9) Diğer Aktifler

31 Aralık 2002 itibariyle diğer aktifler hesabının dökümü aşağıda sunulmuştur:

	<u>31 Aralık</u> <u>2002</u> <u>Milyar TL</u>	<u>31 Aralık</u> <u>2001</u> <u>Milyar TL</u>
TMSF'den alınan Özel Tertip DİBS Değerleme farkı	176,594	-
Banknot matbaası stokları	6,040	7,083
Geri alım vaadiyle satılan menkul kıymetlerin toplam faizi	5,437	5,460
İnşa halindeki banka bina giderleri	2,030	1,545
Diğer	26,349	17,878
TOPLAM	216,450	31,966

31 Aralık 2002 tarihi itibariyle TMSF'na kullanılan 250,000 Milyar TL tutarındaki dövize endeksli iç kredinin değerlemesi sonucu oluşan 176,594 Milyar TL aktifte Diğer Aktifler, pasifte Değerleme hesabında muhasebeleşmiştir (31 Aralık 2001: -).

Önceki dönemde, Diğer Aktifler hesabında izlenen döneme ilişkin gelir reeskontları; cari dönemde, bilançonun aktifinde Faiz ve Gelir Reeskontları hesabında muhasebeleştirilmiştir. Önceki dönem mali tablolarında bu gösterime uygun sınıflama yapılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(10) Faiz ve Gelir Reeskontları

	<u>31 Aralık</u> <u>2002</u> <u>Milyar TL</u>	<u>31 Aralık</u> <u>2001</u> <u>Milyar TL</u>
Geri satım vaadiyle alınan kıymetlerin reeskontu	-	49,831
TMSF'na kullanılan iç kredinin faiz ve gelir reeskontu	17,028	31,610
Verilen dış krediler faiz gelir reeskontu	4,217	13,817
TL Bankalararası para piyasası işlemleri faiz reeskontu	2	3,400
Yabancı para depo faiz gelir reeskontu	38	2,309
Temettü gelir reeskontu	2,667	1,846
Yabancı para bankalararası para piyasası işlemleri faiz reeskontu	2,008	4,266
Diğer reeskontlar	1,207	816
TOPLAM	27,167	107,895

(11) Tedavüldeki Banknotlar

Banka, Türkiye'de banknot ihraç etmek yoluyla borçlanma yetkisine sahip tek bankadır. 31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla Banka'nın ihraç ettiği banknot tutarı 7,635,622 Milyar TL'dir. (31 Aralık 2001 : 5,282,660 Milyar TL)

(12) Hazine'nin Alacakları

Hazine'nin alacakları hesabının 6,225 Milyar TL (31 Aralık 2001 : 4,422 Milyar TL), uluslararası standartta olmayan ve Hazine adına Banka'da saklanan altın mevcudundan, 100,768 Milyar TL gelir vergisi ve fon payları, banka sigorta muamele vergisi ile diğer yükümlülüklerden oluşmaktadır. (31 Aralık 2001 : 49,912 Milyar TL).

2002 yılı içinde, Uluslararası Kuruluşlar (IMF) nezdinde bulunan 964 milyon SDR tutarındaki kotanın peşin ödenen kısmını oluşturan 112,775,000 SDR (250,928 Milyar TL) tutarındaki rezerv dilimi pozisyonu aktifte Döviz Borçluları hesabının içinde Rezerve Dilimi Pozisyonu hesabına; pasifte ise Hazine'nin Alacakları hesabının içinde Rezerv Dilimi İmkânı hesabına kaydedilmiştir.

(13) Döviz Alacaklıları

Yurtdışı yerleşik bankaların Banka'da bulunan yabancı para hesaplarıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(14) Mevduat Hesapları

Mevduat hesabı Hazine, kamu kuruluşları, bankacılık sektörü, kredi mektuplu döviz tevdiat hesapları, IMF ve fonların mevduatından oluşmaktadır.

Hazine ve kamu sektörünün mevduatı vadesizdir.

Bankacılık sektörünün mevduatı iki gün ihbarlı yatırılan döviz mevduatları ve vadesiz TL mevduatları ile zorunlu karşılıklarından oluşmaktadır.

Kredi mektuplu döviz tevdiat hesapları, yurtdışında yerleşik Türk vatandaşlarının döviz mevduatlarından oluşmakta olup, 31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla bakiye 23,041,336 Milyar TL'dir. (31 Aralık 2001 : 15,557,116 Milyar TL).

31 Aralık 2002 itibarıyla Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesaplarının döviz cinsine göre dağılımı aşağıda sunulmuştur:

31 Aralık 2002

<u>Döviz Cinsi</u>	<u>Döviz Bakiyesi</u>	<u>Milyar TL Karşılığı</u>
Euro	12,278,610,934	20,916,331
Amerikan Doları	1,201,396,600	1,963,684
CHF	124,489,137	145,607
Diğer		15,714
<u>Toplam</u>		<u>23,041,336</u>

31 Aralık 2001

<u>Döviz Cinsi</u>	<u>Döviz Bakiyesi</u>	<u>Milyar TL Karşılığı</u>
Euro	11,215,422,694	14,222,446
Amerikan Doları	850,289,393	1,224,049
CHF	120,602,922	103,054
Diğer		7,567
<u>Toplam</u>		<u>15,557,116</u>

Bu mevduatların vadesi 1 yıl ile 3 yıl arasında değişmektedir. Faiz oranı ABD Doları ve Euro için 1 yıl ve 2 yıl vadeli mevduatlara sırasıyla %4 ve %5'dir. Daha yüksek tutarlar için açılan süper döviz mevduat hesaplarında vade 1, 2 ve 3 yıl, faiz oranları ise sırasıyla %8, %9 ve %10 olarak gerçekleşmektedir.

Uluslararası kuruluşlar mevduatı, Uluslararası Para Fonu'nun ("IMF"), Banka'ya transfer ettiği özel çekim hakları (SDR) cinsinden olan tutarın Milyar TL karşılığıdır. Banka, IMF ile Türkiye'nin ilişkilerini sürdürmek amacıyla depozitor kuruluş olarak belirlenmiştir. IMF ile imzalanan anlaşmalar doğrultusunda sağlanan SDR tutarının karşılığı 13,186,412 Milyar TL pasifte yer almaktadır. (31 Aralık 2001 : 13,166,561 Milyar TL)

Fonlar mevduatı, Başbakanlık'a bağlı çeşitli fonların vadesiz mevduat bakiyelerinden oluşmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(15) Sermaye ve İhtiyat Akçesi

Sermaye, T.C.M.B. Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca 25,000,000,000 TL olup, herbiri yüzbin liralık 250,000 hisseye ayrılmıştır. Bu sermaye Hükümetin tasvibiyle artırılabilir. Hisse senetleri A, B, C ve D sınıflarına ayrılmıştır. A sınıf hisse senetleri münhasıran Hazine'ye aittir.

Banka'nın 31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla hissedarlarının dökümü aşağıda sunulmuştur:

	Hisse Tutarı TL	Hisse Oranı %
T.C. Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı	13,683,800,000	55
T.C. Ziraat Bankası	4,795,800,000	19
Güvenlik Yard. Sandığı Vakfı	1,280,100,000	5
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	620,800,000	2
T. İş Bankası A.Ş.	581,800,000	2
T. Halk Bankası A.Ş.	277,400,000	1
Türkiye Kızılay Derneği	300,800,000	<1
T.C. Emekli Sandığı Gen.Müd.	250,000,000	<1
Sosyal Sigortalar Kur.Gen.Müd.	100,000,000	<1
Diğer	3,109,500,000	16
Toplam	25,000,000,000	100

Bankanın yıllık safi karının %20'si her yıl adi ihtiyat akçesi olarak ayrılmaktadır. Ayrıca, safi kardan adi ihtiyat akçesinin ve hissedar ilk kar hissesinin düşülmesinden sonra kalan tutar üzerinden % 10 oranında fevkalade ihtiyat akçesi ayrılmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(16) Karşılıklar

Bilanço tarihi itibarıyla, 79,567 Milyar TL tutarındaki Karşılıklar bakiyesinin 29,301 Milyar TL dönem karı üzerinden hesaplanan Kurumlar Vergisi karşılığıdır (31 Aralık 2001: 1,620,154).

31 Aralık 2001 itibarıyla 5,470 kişilik personel kadrosu için 38,000 Milyar emeklilik ikramiyesi karşılığı hesaplanmıştır. Sermaye piyasasında mali tablo ve raporlara ilişkin ilke ve kurallar hakkında tebliğin 42. maddesi uyarınca hesaplanan karşılığın 5 yılda ayrılabilmesi hakkına istinaden 7,600 Milyar TL tutarında bakiye 31 Aralık 2001 itibarıyla Karşılıklar hesabında yer almaktadır. 31 Aralık 2002 tarihli mali tablolarda 5,463 kişi için hesaplanan 31,945 Milyar TL, 2001 yılının toplam yükümlülüğün beşte ikisine isabet eden tutar ile, 2002 yılı için hesaplanan kıdem tazminatı tutarıyla 2001 yılı sonunda hesaplanan kıdem tazminatı tutarı arasındaki farkın toplamı kadardır.

Karşılıklar hesabı ayrıca, 18,321 Milyar TL tutarında banknot, efektif ve altın gibi kıymetlerin transfer sigortası için ayrılan karşılık tutarını kapsamaktadır.

(17) Değerleme Hesabı

T.C.M.B. Kanunu'nun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen 61. maddesi uyarınca Türk parası değerinin değişmesi halinde Banka'nın aktif ve pasifindeki altın ve dövizlerin yeniden değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir veya giderlerin izlendiği geçici bir hesaptır.

(18) Diğer Yükümlülükler

	31 Aralık 2002 Milyar TL	31 Aralık 2001 Milyar TL
Özel finans kuruluşlarının munzam karşılığı (*) 2002 (2001) yılı sonunda 2003 (2002) valörüyle yapılan işlemler	-	194,119
Geri satım vaadi ile alınan kıymetlerin toplam faizi	31,658	77,608
Diğer	-	80,091
	3,654	12,255
Toplam	35,312	364,073

Önceki dönemde, Diğer Pasifler hesabında izlenen döneme ilişkin gelir reeskontları; cari dönemde, bilançonun pasifinde Faiz ve Gider Reeskontları hesabında muhasebeleştirilmiştir. Önceki dönem mali tablolarında bu gösterime uygun sınıflama yapılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

(*) T.C.M.B. Kanunu'nun 4651 sayılı Kanun'la değişik 40 ncı maddesinin II. fıkrasına istinaden hazırlanan Zorunlu Karşılıklar Hakkında 2002/1 sayılı Tebliğ ile Özel Finans Kurumlarının zorunlu karşılıkları, 24 Mayıs 2002 tarihinden itibaren izlenmekte olduğu Diğer Pasifler hesabından çıkarılarak, pasifte Bankacılık Sektörü hesap grubunun altında Zorunlu Karşılıklar hesabında izlenmeye başlamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

II- BİLANÇO VE NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(19) Faiz ve Gider Reeskontları

	31 Aralık 2002	31 Aralık 2001
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
Kredi mektuplu döviz tevdiat hesabı faiz gider reeskontu	2,306,171	1,758,875
IMF dönemsel ödemelerin reeskontu	80,424	136,080
Geri alım vaadi ile satılan kıymetlerin gider reeskontu	2,752	3,289
Banka'nın taraf olduğu bankalararası para piyasası işlemleri faiz reeskontu	37,678	36,662
Bankalarası para piyasası işlemleri faiz reeskontu	2,008	7,666
Ödenecek zorunlu karşılıklar reeskontu (*)	202,479	-
Diğer	23,168	5,546
Toplam	<u>2,654,680</u>	<u>1,948,118</u>

(*) Önceki dönemde ilgili hesabın bakiyesi 149,987 Milyar TL olarak Yurtiçi Bankalar Mevduatı hesabında muhasebeleştirilmiştir.

(20) Türev enstrümanlar ve bilanço dışı yükümlülükler

31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla Banka'nın türev enstrümanı bulunmamaktadır. Bilanço dışı yükümlülükler ise IV. Bölümde A.kısımında sunulmuştur.

(21) Bilanço kalemleri ile bazı bilanço dışı yükümlülüklerin kalan vadelerine göre ayrımı

Aktif ve pasif kalemler ile bazı bilanço dışı yükümlülüklerin kalan vadelerine göre ayrımı cari dönemi kapsayacak şekilde ekte cetvel halinde verilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

III - KÂR VE ZARAR CETVELİNE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(1) Faiz Gelirleri

Cari dönemde, hariçteki muhabir hesaplarından alınan faiz gelirlerinin 956,270 Milyar TL, yabancı para portföy hesaplarından alınan faizlere aittir (2001: 839,274 Milyar TL).

Açık piyasa işlemlerinden alınan faiz geliri, bankalararası para piyasasında Banka'nın ticari bankalara borç verdiği tutarlar üzerinden aldığı faiz geliri 141 Milyar TL ve menkul değerlerden kazanılan 4,548,656 Milyar TL faiz gelirinden oluşmaktadır (2001: 170,947 ve 4,318,736 Milyar TL).

Değerleme Sonucu Oluşan Lehte Farklar hesabı Yabancı Para ve TL Menkul Kıymet Portföylerinin borsa rayici ile maliyet bedeli arasında gerçekleşen lehte farkları içermektedir. Önceki dönemde sözkonusu hesap Faiz Dışı Gelirler hesap grubunda muhasebeleşmiştir.

(2) Faiz Dışı Gelirler

Açık piyasa işlem karlarının, 1,599,362 Milyar TL Menkul Değer Alım Satım Karını içermektedir. (2001: 6,916,673 Milyar TL).

(3) Faiz Giderleri

6,619,151 Milyar TL olan faiz giderinin 1,986,288 Milyar TL (2001 : 2,116,900 Milyar TL) kredi mektuplu döviz tevdiat hesaplarına ilişkin faiz gideridir.

Değerleme Sonucu Oluşan Aleyhte Farklar hesabı Yabancı Para ve TL Menkul Kıymet Portföylerini, borsa rayici ile maliyet bedeli arasında gerçekleşen aleyhte farkları içermektedir. Önceki dönemde sözkonusu hesap Faiz Dışı Giderler hesap grubunda muhasebeleşmiştir.

(4) Faiz Dışı Giderler

Cari dönemde Açık Piyasa İşlemleri Faiz Dışı Giderler hesabının 971,132 Milyar TL Menkul Değer Alım Satım Zararları hesabını içermektedir. (2001 : 1,541,982 Milyar TL)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Karşılık giderinin 276,295 Milyar TL (31 Aralık 2001: 982,401 Milyar TL), takipteki alacaklar ile ilgili dönem içinde ayrılan %100 karşılığa aittir.

IV. MALİ TABLO EKİ CETVELLER İLE EK MALİ TABLOLAR

NAZIM HESAPLAR	31 Aralık
	Milyar
A. Emanet Kıymetler	96.900.1
1. Emaneten Tevdi Olunan Serbest Menkul Değerler	85.03
2. Muameleli Kıymetler Deposu	11.56
3. Menkul Kıymetler Borsası Banka Teminat Mektupları Deposu	3
4. TMSF'nun Gelir Vergisi Stopajından Muaf DİBS Deposu	25
5. Diğer	1
B. Teminat Olarak Alınanlar	4.33
1. Döviz ve Efektif Piyasaları Teminatı Alınan Bankaların DİBS Depoları	1.03
2. Bankalararası Para Piyasası İşlemleri Tahvil Cüzdanı	3.27
3. Para Piyasası Vadeli İşlemlerinde Teminat Olarak Kabul Edilen DİBS Deposu	
4. Döviz ve Efektif Piyasaları Teminatı Alınan Bankaların Yabancı Devlet ve Hazine Bono ve Tahvilleri	
5. Döviz ve Efektif Piyasaları Teminatı Alınan Döviz Karşılığı Teminat Mektupları Deposu	
6. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Avans Hesabı Teminat Deposu	
7. Aracı Kurumlar Bloke DİBS Deposu	2
8. Diğer	
C. Yedek Banknotlar Deposu	6.24
1. Yedek Banknotlar - İdare Merkezi	6.00

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

2. Fersude Banknotlar	4
3. Yedek Banknotlar - Şubeler	13
4. Ziraat Bankası - Yedek Banknotlar	5
5. Yeni Basılmış Banknotlar Deposu	
D. Diğer	52.19
1. Repo Bloke Hesabı	8.02
2. Banka Malı Tahvil Deposu	16.67
3. Müşteri İşlemleri Deposu - Takasbank	21.40
4. Bankaların Disponibl Değer Karşılığı Verdikleri DİBS Deposu	3.02
5. EMKT Sistemindeki Şubeler Menkul Kıymet Deposu	1.42
6. Menkul Kıymetler Borsası Üyeleri Devlet Tahvili Deposu	1
7. İskonto Edilen İhracat Senetleri	
8. Diğer	1.61
E. Yukarıdaki Hesaplar İçinde Fiziki Değerleriyle Takip Edilen Menkul Kıymetlerin, Elektronik Menkul Kıymet Transfer Sistemi Dahilinde Kaydi Takip Hesabı	119.32
TOPLAM (A+B+C+D+E)	278.98

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

IV. MALİ TABLO EKİ CETVELLER İLE EK MALİ TABLOLAR - devamı

B. Aktif ve pasif kalemler ile bazı bilanço dışı yükümlülüklerin kalan vadelerine göre ayrımı

CARİ DÖNEM (31/12/2002)						
AKTİFLERİN, PASİFLERİN VE BAZI BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERİN KALAN VADELERİNE GÖRE DAĞILIMI						
AKTİF	Vadesiz	1 aya kadar vadeli	1 aydan 3 aya kadar vadeli	3 aydan 1 yıla kadar vadeli	1 yıldan 5 yıla kadar vadeli	5 yıl ve daha uzun vadeli
Altın Mevcudu	2.149.367					
Döviz Borçluları	1.387.166	7.534.197	6.289.814	26.430.478	1.256.877	66.341.000
Madeni Para	8.606					
Dahildeki Muhabirler		2.689.095				
Menkul Değerler Cüzdanı	6.350				12.497.452	16.341.000
İç Krediler			262.804			
Açık Piyasa İşlemleri		2.071.600				
Dış Krediler			28.422	28.422	149.063	3.111.000
İştirakler						
Gayrimenkuller ve Demirbaşlar						
Takipteki Alacaklar						
Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)						
SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü						
Değerleme						
Faiz ve Gelir Reeskontları	27.167					
Muvakkat Borçlular	6.461	283		177.069		
Diğer Aktifler	110	9.118	178.438	329		
Aktif Toplamı	3.585.227	12.304.293	6.759.478	26.636.298	13.903.392	17.041.000

32

IV. MALİ TABLO EKİ CETVELLER İLE EK MALİ TABLOLAR - devamı

B. Aktif ve pasif kalemler ile bazı bilanço dışı yükümlülüklerin kalan vadelerine göre ayrımı (devamı)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

CARİ DÖNEM (31/12/2002)						
AKTİFLERİN, PASİFLERİN VE BAZI BİLONÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERİN KALAN VADELERİNE GÖRE DAĞILIMI						
PASİF	Vadesiz	1 aya kadar vadeli	1 aydan 3 aya kadar vadeli	3 aydan 1 yıla kadar vadeli	1 yıldan 5 yıla kadar vadeli	5 yıl ve daha uzun vadeli
Tedavüldeki Banknotlar	7.635.622					
Hazinenin Alacakları	3.845	96.867				
Döviz Alacaklıları	106.881					
Mevduat	2.689.095	575.522			23.041.336	
Açık Piyasa İşlemleri		9.579.837				
Dış Krediler						
İthalat Akreditif Bedelleri, Teminat ve Depozitolar						
Ödenecek Senet ve Havaleler		9.865				
SDR Tahsisatı						
Sermaye						
İhtiyat Akçesi						
Karşılıklar						
Değerleme						
Faiz ve Gider Reeskontları	2.654.680					
Muvakkat Alacaklılar						
Diğer Pasifler	31.658					
Kar						
Pasifler Toplamı	13.121.781	10.262.091	-	-	23.041.336	-

33

IV. MALİ TABLO EKİ CETVELLER İLE EK MALİ TABLOLAR - devamı

B. Aktif ve pasif kalemler ile bazı bilanço dışı yükümlülüklerin kalan vadelerine göre ayrımı (devamı)

ÖNCEKİ DÖNEM (31/12/2001)						
AKTİFLERİN, PASİFLERİN VE BAZI BİLONÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERİN KALAN VADELERİNE GÖRE DAĞILIMI						
AKTİF	Vadesiz	1 aya kadar vadeli	1 aydan 3 aya kadar vadeli	3 aydan 1 yıla kadar vadeli	1 yıldan 5 yıla kadar vadeli	5 yıl ve daha uzun vadeli
Altın Mevcudu	1.527.126					
Döviz Borçluları	2.845.060	6.160.524	6.015.197	7.518.428	4.506.554	
Madeni Para	1.803					

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Dahildeki Muhabirler		3.767.448				
Menkul Değerler Cüzdanı		5.471.957	180.221	42.855	14.856.111	18.28
İç Krediler			16.270		750.000	
Açık Piyasa İşlemleri		7.014.591				
Dış Krediler		19.847	-	23.928	175.099	3
İştirakler						
Gayrimenkuller ve Demirbaşlar						
Takipteki Alacaklar						
Takipteki Alacaklar Karşılığı						
Değerleme Hesabı						
Muvakkat Boçlular	36.424			1.490.650		
Diğer Aktifler ve Faiz Reeskontları	1.055	79.141	816	33.456		
Aktif Toplamı	4.411.468	22.513.508	6.212.504	9.109.317	20.287.764	18.32

34

IV. MALİ TABLO EKİ CETVELLER İLE EK MALİ TABLOLAR - devamı

B. Aktif ve pasif kalemler ile bazı bilanço dışı yükümlülüklerin kalan vadelerine göre ayrımı (devamı)

ÖNCEKİ DÖNEM (31/12/2001)						
AKTİFLERİN, PASİFLERİN VE BAZI BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERİN KALAN VADELERİNE GÖRE DAĞILIMI						
PASİF	Vadesiz	1 aya kadar vadeli	1 aydan 3 aya kadar vadeli	3 aydan 1 yıla kadar vadeli	1 yıldan 5 yıla kadar vadeli	5 yıl ve d uzun vadeli
Tedavüldeki Banknotlar	5.282.660					
Hazinenin Alacakları	4.422	50.234				
Döviz Alacaklıları	101.031					
Mevduat	5.307.611				28.723.677	
Açık Piyasa İşlemleri		12.630.260				
Dış Krediler						
İthalat Akreditif Bedelleri, Teminat ve Depozitolar						
Ödenecek Senet ve Havaleler		32.232				
Sermaye						
İhtiyat Akçesi						
Karşılıklar						
İtfaya Tabi Hesaplar	-					
Muvakkat Alacaklılar						
Diğer Pasifler		213.287	136.080	1.758.875		

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Kar					
Pasif Toplamı	10.695.724	12.926.013	136.080	1.758.875	28.723.677

35

IV. MALİ TABLO EKİ CETVELLER İLE EK MALİ TABLOLAR - devamı

C. Özkaynaklar Değişim Tablosu

ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	Ödenmiş Sermaye	I. ve II. Tertip Kanuni Yedek Akçeler	Hisse Senedi İhraç Primleri	Diğer Kanuni Yedek Akçeler	İhtiyari Yedek Akçeler	Banka Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu	Maliyet Artış Fonu
31 Aralık 2000 Bakiyesi	25	-	-	-	288.913	54.875	
Kar Dağıtım (*):	-	-	-	-	-	-	
- Temettüpler	-	-	-	-	-	-	
- Özkaynaklara (Yedeklere) Aktarılan	-	-	-	-	277.937	-	
Emisyon(hisse Senedi İhraç)Primleri	-	-	-	-	-	-	
- Vergiler ve fon payı	-	-	-	-	-	-	
- Hazine'ye verilen	-	-	-	-	-	-	
Ödenmiş Sermaye Artışı:	-	-	-	-	-	-	
- Nakden	-	-	-	-	-	-	
- Yeniden Değerleme Artışlarından	-	-	-	-	-	-	
Aktarılan	-	-	-	-	-	-	
- Diğer Hesaplardan Aktarılan (___)	-	-	-	-	-	-	
İştirakler, Bağlı Ortaklıklar(Mali Duran Varlıklar) ve Sabit Varlıklar (Maddi Duran Varlıklar) Satış Karları	-	-	-	-	-	-	
31/12/2001 Yeniden Değerleme Artışları(Net)	-	-	-	-	-	31.179	
Menkul Değerler Değer Artış Fonundaki Artış	-	-	-	-	-	-	
Diğer (Maliyet Artış Fonu)	-	-	-	-	-	-	
31 Aralık 2001 Bakiyesi	25	-	-	-	566.850	86.054	
1 Ocak 2002 Bakiyesi	25	-	-	-	566.850	86.054	
Kar Dağıtım (*):	-	-	-	-	-	-	
- Temettüpler	-	-	-	-	-	-	

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

- Özkaynaklara (Yedeklere) Aktarılan	-	-	-	-	1.894.147	-	-
Emisyon(hisse Senedi İhraç)Primleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vergiler ve fon payı	-	-	-	-	-	-	-
- Hazine'ye verilen	-	-	-	-	-	-	-
Ödenmiş Sermaye Artışı:	-	-	-	-	-	-	-
- Nakden	-	-	-	-	-	-	-
- Yeniden Değerleme Artışlarından Aktarılan	-	-	-	-	-	-	-
- Diğer Hesaplardan Aktarılan ()	-	-	-	-	-	-	-
İştirakler, Bağlı Ortaklıklar(Mali Duran Varlıklar) ve Sabit Varlıklar (Maddi Duran Varlıklar) Satış Karları	-	-	-	-	-	-	-
31/12/2002 Yeniden Değerleme Artışları(Net)	-	-	-	-	-	53.369	-
Menkul Değerler Değer Artış Fonundaki Artış	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	45	-	-
31 Aralık 2002 Bakiyesi	25	-	-	-	2.461.042	139.423	-

(*): Banka, 1211 sayılı TCMB Kanunu'na uygun olarak kar dağıtımını yapmıştır.

(**): 5,154,468 Milyar TL geçmiş dönem net karı, 1,610,346 Milyar TL dönem karı vergi karşılığını içermektedir.

IV. MALİ TABLO EKİ CETVELLER İLE EK MALİ TABLOLAR - devam

D. Nakit akım tablosu

NAKİT AKIM TABLOSU	2002 Milyar TL	2001 Milyar TL
I- Bankacılık ve Ticari Operasyonlara (Ana Faaliyetlere) İlişkin Nakit Akımları		
Alınan Faizler ve Faiz Benzerleri	8.715.168	13.596.863
Ödenen Faizler ve Faiz Benzerleri	(5.616.256)	(5.349.378)
Alınan Temettüleri	4.035	2.920
Alınan Ücret ve Komisyonlar	18.117	24.572
Elde Edilen Diğer Gelirler	-	-
Daha Önceden Defterden Silinmiş Olan Kredi ve Diğer Alacaklardan Tahsilat	-	-
Personele ve Hizmet Temin Edilenlere Yapılan Ödemeler	(270.302)	(181.792)
Ödenen Vergiler	(1.610.345)	(233.153)
Tahsilat Konusu Diğer Kalemler	-	-
Ödeme Konusu Diğer Kalemler	-	(1.610.346)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

	-	-
Operasyon(Ana Faaliyet) Konusu Aktifler ve Pasiflerdeki Değişim Öncesi	-	-
Operasyon Kârına İlişkin Nakit Akımı	1.240.417	6.249.686
Operasyon Konusu Aktifler ve Pasiflerdeki Değişim :		
<u>Operasyon Konusu Aktiflerdeki (Artış) / Azalış:</u>		
Menkul Değerler Cüzdanındaki Net (Artış) / Azalış	9.865.489	(30.825.101)
Bankalar Hesabındaki Net (Artış) / Azalış	-	-
Kredilerdeki Net (Artış) / Azalış	2.292.930	(1.370.429)
Diğer Aktiflerdeki Net (Artış) / Azalış	2.088.059	(3.240.177)
<u>Operasyon Konusu Pasiflerdeki Artış / (Azalış):</u>		
Mevduattaki Net Artış / (Azalış)	10.160.823	28.306.113
Alınan Kredilerdeki Net Artış / (Azalış)	1.788	5.600
Çıkarılan Menkul Kıymetlerdeki Net Artış / (Azalış)	-	-
Diğer Pasiflerdeki Net Artış / (Azalış)	(6.819.523)	8.476.650
Bankacılık ve Ticari Operasyonlardan Kaynaklanan Net Nakit	18.829.983	7.602.342
II- Mali ve Sabit Yatırımlara İlişkin Nakit Akımları		
İktisap Edilen İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar	(2.106)	(2.986)
Elden Çıkarılan İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar	-	-
İktisap Edilen Menkul ve Gayri Menkuller	(60.883)	(84.220)
Elden Çıkarılan Menkul ve Gayri Menkuller	-	-
İktisap Edilen Bağlı Menkul Değerler	-	-
Elden Çıkarılan Bağlı Menkul Değerler	-	-
Diğer Nakit Girişleri	4.942.991	(1.715.875)
Diğer Nakit Çıktıları	(3.050.423)	7.656.358
Mali ve Sabit Yatırımlarda Kullanılan Net Nakit	1.829.579	5.853.277
III- Sermaye Finansmanı Faaliyetlerine İlişkin Nakit Akımları		
Temin Edilen Krediler ve Çıkarılan Menkul Kıymetler ile Sağlanan Nakit	-	-
Temin Edilen Krediler ve Çıkarılan Menkul Kıymetlerin Geri Ödemeleri	-	-
Çıkarılan Banka Sermaye Payları	-	-
Ödenen Temettüleri	(3.260.275)	(473.944)
Diğer Nakit Girişleri	-	-
Diğer Nakit Çıktıları	-	-
Sermaye Finansmanı Faaliyetlerine İlişkin Net Nakit	(3.260.275)	(473.944)
Nakit ve Nakit Benzeri Değerlerdeki Net Artış	17.399.287	12.981.675
Dönem Başındaki Nakit ve Nakit Benzeri Değerler	28.574.692	15.593.017
Dönem Sonundaki Nakit ve Nakit Benzeri Değerler	45.973.979	28.574.692

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

IV. MALİ TABLO EKİ CETVELLER İLE EK MALİ TABLOLAR - devamı

E. Kâr dağıtım tablosu

KÂR DAĞITIM TABLOSU (*)	31.12.2002 Milyar TL	31.12.2001 Milyar TL

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

A. DÖNEM KÂRININ DAĞITIMI		
1. DÖNEM KÂRI	(60.617)	(6.764.814)
2. ÖDENECEK VERGİ VE YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER (-)	(29.301)	(1.610.346)
- Kurumlar Vergisi (Gelir Vergisi)	(26.637)	(1.463.951)
- Gelir Vergisi Kesintisi		-
- Diğer Vergi ve Yasal Yükümlülükler	(2.664)	(146.395)
NET DÖNEM KÂRI	(31.316)	(5.154.468)
3. GEÇMİŞ DÖNEMLER ZARARI (-)		-
4. İHTİYAT AKÇELERİ (-)	(16.972)	(1.894.147)
5. BANKADA BIRAKILMASI VE TASARRUFU ZORUNLU YASAL FONLAR (-)		-
DAĞITILABİLİR NET DÖNEM KÂRI	(14.344)	(3.260.321)
6. HİSSEDARLAR HİSSESİ	(3)	(3)
7. MEMURLARA TEMETTÜ (-)	(2.120)	(2.655)
1211 SAYILI TCMB KANUNU UYARINCA HAZİNE'YE VERİLECEK TUTAR	(12.221)	(3.257.663)

(*) : Banka, 1211 sayılı TCMB Kanunu'na uygun olarak kar dağıtımını yapmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA
MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA
MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).